

VILÁG OSSZÁG

KOLOZSVAR,
1947 április 26, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM.
99 szám

**Gyógyszerészeti kara
is lesz a kolozsvári
román és magyar
egyetemeknek**

Demokráciánkat építjük és egyenjogúságunkat valósítjuk meg

— mondotta Kós Károly a Magyar Népi Szövetség kolozsvári nagygyűlésén

Nagy Tibor dr. és Kós Károly képviselők beszámolóját nagy lelkesedéssel fogadta a hallgatóság

KOLOZSVAR. — Kós Károly és Nagy Tibor dr., Kolozs megye Kolozsvár képviselői április 25-én délelőtt 10 órakor a piarista gimnázium dísztermében beszámolót tartottak. Az értekezleten Asztalos Sándor dr. elnökölt.

A dísztermet megtöltő hallgatóság előtt Asztalos Sándor dr. válogatta a helyi szervezet eddigi szervezeti és politikai életét. Kiemelte, hogy Kolozsvár városának MNSZ-vezetése nyolc kerületre osztva működik. Négy közülük lendületes példamutató szervezeti életet mutat meg a másik négynek munkája nyitja. A szervezeti élettel kapcsolatban a női csoport szociális munkáját emelte ki, amely az elmúlt évek alatt a hadifoglyok egészségére és ma az aszály sújtotta vidékekről jövő gyermekek helyezésére körül fejtett ki igen nagy munkát. Az ifjúság szervezeti élete az utóbbi időben előrelendült.

Előjárnak a szakemberek

Nagyok a feladataink — mondotta Asztalos Sándor dr. — maradéktalanul nem tudjuk elvégezni, mert még mindig hiányoznak sorainkból a szakemberek. Kihívunk, csupán munkamegosztással, nem tudunk teljes eredménnyel dolgozni.

Rámutatott a továbbiak során, hogy egyes hivatalos helyeken jelen meg a kellő súlya a MNSZ-nek. Ennek okát egyrészt a hivatalban még meghúzódó nem odaillő elemek megnevezését magyarságának, másrészt annak tudatására, hogy Kolozsvár város egyenlősége nem áll szoros kapcsolatban a szervezete mellett.

A politikai eseményekkel foglalkozva kitért a Kolozsváron és környékén is az állambiztonsági rendszert által foganatosított letartóztatásokra. Beszédében kihangsúlyozta, hogy ez nem magyar ügy, hanem letartóztatások a magyar nép csekély számát érintik. Ekkor reakciós románokat hoztak szóba. Ezek a letartóztatások azért voltak szükségesek, mert a szomszédos országokban a reakciós körök demokráciacsúszások szervezését szervezik. A demokratikus Románia érdekében megelőző intézkedésekkel meg kell akadályozni, hogy az ország ilyen sors érje.

A MNSZ közbenjárásával ebben az ügyben csupán csak arra sikerült, hogy a vizsgálati eljárást lefolytatását sürgesse. Határozati ígéretet kapott, hogy az azonos helyzetű tisztviselők, akik további nélkül az állambiztonsági osztály szabadlábra helyezték

Kós Károly beszámolója

Asztalos Sándor ur. megnyitotta Kós Károly képviselő tartott beszámolóját. Rámutatott arra a szívélyes kérésre, amely a MNSZ képviselői és a Demokratikus Pártok képviselői között fennálló kapcsolatokról a helyzettől, a MNSZ-nek a Demokratikus Párt Blokkjához történő csatlakozásáról beszámolt. Csak az

reimi politikát nem csinálunk. Ma már nem időszerű. Demokráciát kell építeni és ebben egyenjogúságunkért harcolunk.

Beszélt a továbbiak során azokról az eredményekről, amelyeket a MNSZ képviselőcsoportja a közművelődés terén újlag elért. Ezek újabb szakiskolák felállítása lesz.

A közeljövőben 12 különböző alsó- és felsőfokú mezőgazdasági szakiskola létesül. Ipari szakoktatásunk is újabb iskolákkal gyarapszik. Különösen Kolozsvárt érinti a gépipari és az almérnöki szakiskola felállítása. A művészet terén elért eredmények közül fontos a színházaink kiadásai részére biztosított költségvetési fedezet — mondotta.

Munkánk eredménye, hogy jövő évben Aradon is magyar színház nyitja meg kapuit — jelentette be.

Nagy Tibor a gazdasági helyzetről

Nagy Tibor dr. beszédében a mai gazdasági helyzetet vázolta. Rámutatott arra az állapotra,

amelybe ma a háború és a kétévi szárazság következtében az ország került. Kijelentette, hogy a csapások ellenére egy törekvése lehet minden itt lakó embernek: a gazdasági helyzet megszüntetése.

Gazdasági helyzetünk újja-építéséhez lelki beállítottság kell. Azt, hogy újjaépülünk, minden polgárnak akarnia kell, mert ellenkező esetben levegőverdesés a kormányfőiak erőfeszítése — mondotta Nagy Tibor dr.

Beszámolója során beszélt a CASBI a 645-ös törvények késedelmes és sérelmes végrehajtásáról, felemeltette, hogy a kisiparosok és kiskereskedők a Nemzeti Bank államotásával olcsó hitelhez jutnak és az adóztatás terén is kedvezőbb helyzetbe kerülnek.

A hóstátiak kofaadója

A hóstátiak kofaadó sérelméről beszélt, hogy személyesen járt el a pénzügyminiszteriumban, ahol a pénzügyminiszter államtitkára elismerte a hóstátiakra kitért kofaadó jogtalanságát. Orvoslást ígért, amely rendelkezés azonban a mai napig még

Kolozsvár pénzügyigazgatóságához nem érkezett meg. Visszatérte után azonnal intézkedni fog, hogy ez a szelmes kérdés megoldódjék. Rámutatott azután a postások besorozására és visszavételére hozott törvényre, amely demokratikus szellemben rendezte a magyar postások kérdését.

A nemzetiségi törvény alkalmazása

Asztalos Sándor dr. bejáró szavaihoz rámutatott arra, hogy a MNSZ szervezeti életének megerősítésére taggyűlései akcióban kell résztvenni minden beszerzett tagnak. A szervezetünk megerősítése gazdaságiilag ma a legnagyobb feladat. Rámutatott arra is, hogy a régi tagdíjakból, mely egyelőre jövedelnek a szervezetnek, nem fedezik a tisztviselők illeményeit sem. Ezért vált szükségessé az intézőbizottságnak az a határozata, hogy az országos végrehajtó bizottság utasítása szerint a tagdíjakat a fizetés felszámolásában állapítsák meg, míg a szabad foglalkozásukkal a megajánlás módját fogják bevezetni.

A városi szervezetek és a város

„Feledhetetlen marad számunkra a bukaresti látogatás”

— mondja a bukaresti irótalálkozóról hazatért Asztalos István

KOLOZSVAR. — A Bukarestben lezajlott román és erdélyi magyar írók találkozója országos, sőt nemzetközi viszonylatban is kimagasló kultúresemény volt. A két nép iróinak baráti készsége, a fővárosi munkásság és értelmiségiek előtt való együttes bemutatkozása s mindennek felett Groza Péter miniszterelnöknek személyes részvétele egy új történelmi korszak értelmes kibontakozására figyelmeztetnek. Azt igazolják, hogy a népek testvérisülése a legjobb uton halad s szövegek helyett testekkel állunk szemben.

Az erdélyi magyar iróküldöttség szerdán érkezett vissza Kolozsvárra. Előmonda Asztalos István a következőket mondta:

— Feledhetetlen marad számunkra az

a meleg és őszinte baráti fogadtatás, amelyben ott-tartózkodásunk alatt részesültünk. Nem lehet szóval kifejezni Groza Péter miniszterelnök határtalan kedvességét és barátságát. Csak magyarul társalgott velünk. Egyik alkalommal megkérdezte, ki tudná közülünk elmondani Kossuth Lajos debreceni beszédét. Mielőtt válaszolhattunk volna, szóbeli szóra idézte a híres beszédet. Társasvacsoránkon, amikor Victor Estimiu üdvözölte a jelenlévő miniszterelnököt s kifejezte azt, hogy az írók mélyen megértve érzik magukat személyes megjelenségért, Groza miniszterelnök a következőket mondotta: „Fordítva van a helyzet. Nem a politikusok jelenléte a megüdvözölés, hanem éppen az önkéntes igazolása az a politikust, aki or-

szága népének érdekében dolgozik”. — Másik feledhetetlen élményünk — folytatta Asztalos István — a munkásság számára rendezett irodalmi előadás volt. Meglepett, hogy milyen rendkívüli nagy számban jött el a fővárosi munkásság az írók bemutatkozására. Szeretném volna megmutatni ezt a képet a kétségbeesetteknek és szeretném megismertetni őket melegszerű román iró társainkkal, akik épp olyan őszintén akarják a két nép közötti barátságot, mint amilyen őszintén a haladó magyar írók akarják, mert akkor minden agyalguk és hitlenkedésük szertefoszlaná. Hízem és tapasztaltam, hogy az erdélyi magyar írók bemutatkozása és műveik megjelöltetése hatással lesz a haladó román közszellemre. (h.)

Becsületes együttműködésről akkor lehet szó, ha megvan a biztosíték az egybehangzó döntések betartásáról — írja a Novoje Vremju

A német kérdéssel foglalkozó Külügyminiszterhelyettesek — mint a szovjet hírlapok közli — a külügyminiszteri tanács utasítására szerdán jelentést készítettek a jelenlegi állásokról megvitattott kérdésekről, amelyekben meggyezéses jött létre és amelyekben még nem valósult meg a meggyezés. A jelentés első része Németország lefegyverzésének, náciizálásának, demokratizálásának, a lakosságáttelepítésének és az ország területi újjászervezésének a kérdésével foglalkozik. A második rész a gazdasági alapelveket, a háború utáni Németország gazdasági színvonalának és a jóvátevéseinek a kérdését tárgyalja. A harmadik rész a Németország ideiglenes politikai szervezetével összefüggő kérdéseket tárgyalja. A helyettesek a német békefeltételgyűlés ügyrendjével kapcsolatos kérdéseket szintén megvitatták.

A külügyminiszterek tanácsa még aznap megvitatta a helyettesek jelentését és elhatározta, hogy a Németország lefegyverzésére, náciizálására, demokratizálására és területi kérdéseire vonatkozó szakaszok elfogadott szöveget adja a

szövetséges ellenőrző tanácsnak, a többi megoldott és meg nem oldott kérdéssel pedig tájékoztatja az ellenőrző tanácsot. Az értekezlet megbizta a helyettes külügyminisztereket, hogy újabb vizsgálatot a német béketerv gazdasági kérdéseit, továbbá a Németország ideiglenes politikai megszervezésével foglalkozó terveket és a békefeltételgyűlés ügyrendi kérdéseit. Az ülés végén Marshall és Molotov nyilatkozott a Németország leszerelésére és demilitarizálására irányuló négyhatalmi egyezménytervezetről, amelyet az amerikai küldöttség terjesztett be. Másik jelentés szerint a külügyminiszterek szerdán este megállapodtak abban, hogy a még külföldön tartott német hadifoglyok hazaszállításának végző határideje 1948 december 31-e legyen.

A külügyminiszteri tanács esztendőnként délután újabb értekezletre ült össze, amelyet a londoni rádió moszkvai tudósítója a jelenlegi állásokról minden valószínűség szerint utolsó üléstérek jelzett. A tegnapi délutáni tanácskozás napirendjén szerepelt Molotov válasza Marshallnak arra a javaslatára, hogy az

szűk békeszerződés ügyét terjeszték az Egyesült Nemzetek nagygyűlése elé, amelyben szeptemberig nem tudnának meggyezni ebben a kérdésben. Ugyancsak a tegnapi délutáni értekezletnek kellett eldöntenie, hogy mikor és hol kerüljön sor a külügyminiszteri tanács legközelebbi ülésére.

Newyorki jelentés úgy tudja, hogy Marshall a hét végén utazik el Moszkvából. A moszkvai „Novoje Vremja” a külügyminiszterek értekezletén felmerült nehézségek okairól foglalkozik. A lengyel — német határok, a német jóvátevése és Németország egységének a tárgyalásában a szovjet küldöttség mindig a szövetséges hatalmak előző megállapodásai alapján foglalt állást, viszont a Potsdami és jaltai döntésekkel kapcsolatban az angolok az új megállapodást az angolok érdekeinek és megérteik érdekében — írja a lap. Végül megállapították, hogy az együttműködésről akkor lehet szó, ha megvan a biztosíték az egybehangzó döntések betartásáról.

magyar lakosságát érintő kérdésekre ráterve rámutatott arra a tarthatatlan helyzetre, hogy az érvényben lévő nemzetiségi törvényt a város közigazgatásában nem alkalmazzák a végrehajtási utasítás hiányára való hivatkozással.

Az értekezlet résztvevői nevében felszólította képviselőinket, hogy ezt a hiányzó végrehajtási utasítást, addig is, míg az új nemzetiségi törvény életbe lép, szerezzék meg.

A városi Politikai Tanács testülete határozatot hozott, amelynek értelmében a külvárosokba besorozott falusi lakosságot, akik — elgondolásuk szerint — csak feketézéssel foglalkoznak, kényszerűen ösztököljöttetik, hogy ezzel kényszerítsék a községekbe való visszatelepülésre. Asztalos István dr. rámutatott arra, hogy a MNSZ megbízottjának tiltakozása ellenére a határozatot a Politikai Tanács testület megszavazta és azt nem sokára végrehajtják. Az értekezlet határozottan tiltakozott az ösztököljöttetés ellen. Előbb vizsgálják felül egyenlően ezeknek a helyzetét és aztán foganatosítsanak olyan megtorló intézkedéseket, amelyek a feketézőkre vonatkoznak.

Megfelelő számú képviselőket a magyarságnak!

Az értekezlet ragaszkodott ahhoz, hogy az újonnan megalakítandó időközi bizottságokban a belügyminiszter határozott ígérete alapján, a város vezetőségében megfelelő számban kerüljenek be magyarok is.

A város tüzelőanyaggyártó vállalatának tekintetében kérték a képviselőket, hogy a parlamentben szólaljanak fel a földgázunk Kolozsvárra való mielőbbi bevezetéséért.

A gyűlés nagy lelkesedéssel ért vége.

5500 vasúti kecsi gabona érkezik Konstancába

BUKAREST. — Traian Savulescu földművelésügyi miniszter sajtóértekezleten számolt be a mezőgazdasági helyzetéről.

Beszámolójában a földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a decemberi fagy, a gyors olvadás és most újabb az esőhiány és a helyenkint igen erőteljesen fellépő szélviharok következtében 400.000 hektáryi őszi vetés ment kárba. E 400.000 hektár bevetését felvették a tavaszi mezőgazdasági csata programjába.

Ami a tavaszi vetési esatát illeti, április 19-ig összesen 834.853 hektár földet vetettek be, az azóta eltelt napokban pedig újabb 300.000 hektárt vetettek be és így az ország bevetett területe a 2.400.000 hektár fölé emelkedik.

Az ország kényerének és a vetőmag-szükségletének biztosítása érdekében a kormány — amint az közismert — a külföldről vásárolt gabonát. A külföldi gabonát gyors egymásutánban hozzák be az országba a hajók — mondotta Traian Savulescu —, majd felsorolta az 5500 vasúti kecsi gabonát szállító hajók érkezésének idejét.

Ezek után a földművelésügyi miniszter meglepően emlékezett meg arról a segítségről, amelyet a tavaszi munkálatok során a földművelésnek a hadiarcok adott, majd rámutatott arra, hogy a kormány által biztosított 240 milliórdot kiterő kölcsön segítségével kijavították és munkába állították az országban fellelhető összes traktorokat.

Hozzájárult a földművelésügyi miniszter az államigazgatásban működő hiányosságok és visszalépésekkel, majd végül rámutatott arra, hogy a vetési csata meggyezéses és az egész ország területén szigorú rendszabályokat fogunk életbe léptetni azokkal szemben, akik a munkálatokat hamisítással vagy rosszindulattal elszabotálják.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Tárbeszélő: 258.
Szerkesztőbizottság:
BENEDEK MARCELL, KACSÓ SANDOR, KÓS KAROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

A tizenöt éves kapitány

A Rio-mozi új filmje a szovjet filmgyártást új oldaláról mutatja be. A Verne Gyula regényéből készített film egészen más igényeket elégít ki, mint azok a szovjet darabok, amelyeket eddig láttunk.

A mese lélekvisszafojtóan izgalmas helyzetekbe fokozott érdekessége, a felzaklatott néger falvak egzotikus muzsikája, a kalandorok és hősök csatája, a bálnavádások ezernyi veszéllyel járó foglalkozása eddigi inkább amerikai filmek útján jutott el közönségünkhöz.

Most szovjet film vetíti mind azt, ami a „tizenöt éves kapitány” azonban nemcsak a mese tökéletes feltalálásában, hanem a felvételben is vetekszik a legjobb amerikai kalandorfilmekkel.

Az eddig látott művészi orosz filmekre csak a színészek játéka

emlékeztet. Az orosz klasszikus színjátszó stílus erőteljes kifejezései ebben a filmben is kifejezésre jutnak. A címszerepet játszó gyerekszínész megkapó alakítása mellett több egészen kiváló szovjet számmal volt alkalmunk megismerkedni: Hull kapitány, a néger Hercules, a szélhámosok, a néger dajka, a pöttömnyi kis gyerek, a kapitány öccse s annak gyönyörű, fiatal édesanyja egy-egy kitűnő művész alkotása. Kár, hogy nevüket nem áll módunkban megjegyezni. A szövegfordítás íróinak gondoskodnia kellene arról, hogy a szovjet filmek művészetének nevét latin betűkkel írják a filmre.

Jóleső érzéssel könyveljük el azt is, hogy — mint minden szovjet filmben — ezen is ott láttuk a román mellett a magyar feliratozót.

(s. l.)

A BOLYAI DEMOKRATA DIÁKSZÖVEG ma délután hirdetettt irodalmi törvényszéke közbejött akadályok miatt elmarad. Megrendezésére csak május 10-ike után kerül sor.

AZ ERDELYI MUZEUM EGYELET jog- és társadalomtudományi szakosztálya ma, pénteken délután hat órakor a közgazdaságtudományi kar II. számú tantermében (Bástya-utca 15, I. emelet) szakülést tart, melyen dr. Ince Andor „A gazdaságföldrajz társadalomtudományi alapjai” című tanulmányát mutatja be.

AZ ISKOLAI ÉV az összes romániai iskolákban — a korábbi jelentésekkel ellentétben — nem június 15-én, hanem június elsején zárul.

UJ POSTAI DIJSZABÁST állapított meg az ipar- és kereskedelmiügyi minisztérium. Az új postai díjszabás a következő: egyszerű levelezőlap 7000 lej, katonai levelezőlap 4000 lej, helyben továbbított levél portója 8000 lej, más városba szülő egyszerű levél portója 16.000 lej. Az új postai tarifák életbe léptetésének időpontjáról még nem döntöttek.

A KÉPZŐMŰVÉSZEK szakszervezeti tárlatsorozatának ötödik csoportjában Fekete Margit, Ince Ferenc, Karácsonyi Emmy, M. Ferenczy Ilona, Váci Margit és Tóth István állították ki műveiket. A kiállítás május 2-án zárul. Megtekinthető minden délelőtt és délután a vármegyeháza üvegtermében.

AZ UJ SZESZARAKAT közli a hivatalos lap legutóbbi száma. Ezek a következők: 90 fokos finomított szesz 1 millió 350 ezer lej literenkint, 80 fokos egészségügyi szesz 450.000 lej, 40 fokos pálinka 570.000 lej, 32 fokos pálinka 460.000 lej, 86 fokos denaturált égetőszesz 400.000 lej, 90 fokos ipari szesz 500.000 lej literenkint. Ezek az árak a 12 százalékos adót is magukban foglalják. A 28 fokos cujka új ára 350.000 lej, a 40 fokos égetett szesz litere 400.000 lej, amely árakhoz még a 12 százalékos kivételes adó is hozzáadandó.

AZ UJ LAKBEREKET, amelyek május elsején lépnek életbe, az igazságügyminisztérium rendelete értelmében május 6-án déli 12 óráig kötelesek a lakók a háztulajdonosoknak vagy megbízottainak kifizetni.

Ha az ember az „Eskü”-ről akar írni, akkor nem rázhassa le könnyedén a feladatát néhány dicserő jelzővel, könnyed fordulattal. Az „Eskü” egészen más valami, mint amit eddig moziban láttunk: filméposz a szó legtisztább értelmében. Hősöktemény arról a gigantikus küzdelemről, melyet az orosz nép és a vele együtt élő népek vívtak felemelkedésükért, s mindez a művészet nagyszerű tömörítő erejével, szükségzetű, majdnem eszköztelen tisztaságával ábrázolja.

A film egy szovjet család élete az 1917-es forradalomtól Sztalingrád felszabadításáig. De nemcsak egy kis család, hanem egy nagy család, a szovjet nép élete elevenedik meg előttünk. S mielőtt a filmet nézzük, mindjegy arra kell gondolnunk, hogy még mindig nem értettük meg kellőképpen s nem vesszük kellően tudomásul, hogy kortársai vagyunk a világtörténelem egyik legnagyobb eseményének. Eljűk a magunk köznapi, apró gondoktól szaggatott életét s alig-alig gondolunk rá, hogy itt mellettünk, körülöttünk új világ született, amelyben eddigi életünk korlátozottai és törvényei már nem érvényesek.

Nemcsak művészi értékeért, a nagyszerű rendezésért, a döbbenetesen jó zenei munkáért kell megnézni ezt a filmet, hanem elsősorban ezért. Ha élni akarunk, ha nem akarunk kihullni az időből, meg kell értenünk, tudomásul kell vennünk azt, ami itt történik mellettünk és körülöttünk. S ennek a megértéséhez visz bennünket közelebb az „Eskü”. A művészet világos és félreérthetetlen lehetőségeivel ábrázolja és magyarázza, hogyan és miért juthatott el a szovjet nép oda, ahol most áll.

Könnyedén tudomásul vesszük, hogy az orosz nép és a vele együtt élő népek hatalmas birodalmukban megváltoztatták a föld felszínét s mássá tették az élet-körülményeket. Tudomásul vesszük, hogy pusztaságok helyén szántóföldek, virágzó ültetvények születtek, nyomorúságos kis falvakból ipari metropolisok; gyárak száza és ezrei emelkedtek a magasba s semmielőtt, a hegnek melyre ontja a vasat, a szén és a fejlődés lehetőségeinek olyan szélesleteres perspektívája bontakozik ki, amelyet még az erőtől duzzadó ifjú Amerika sem ismert.

Ebből a filmből aztán megláthatjuk és megérthetjük a „hogyan”-t és a „miért”-et. Megérthetjük azt, hogyan lehetett annyi ereje egy nyomorúságban tántorgó népeknek arra, hogy szétszaggassa addigi életének fojtogató hálóját s nagy vezetőivel, Leninnel és Sztalinnal az élen, hogyan bízhattak abban, hogy semmi másra nem támaszkodva, mint saját legyőzhetetlen erejére, ügyességére, megterhetetlen szívósságára, felépítette új otthonát, ahol joggal remélhetett boldogabb életet.

S a „miért” is világosan és tisztán rajzolódik előénk a filmben. Miért tette mindezt a szovjet nép? Miért volt hivatalstudata, kedve, lelkesedése, öröme ebben a nehéz erőfeszítésekkel terhelt, gyakran vérrel öntözött utban? A válasz roppant egyszerű: önmagáért, a szovjet népek nagy családjáért. S nyilvánvalóan itt rejlik az a „nagy titok”, amit még máig is oly sokan nem tudtak megfejteni. Anélkül, hogy kimondanák vagy különösebb hangsúlyt helyeznének rá, a film minden egyes kockája, a film minden egyes szereplője annak a biztos tudatát ábrázolja, hogy a keserves erőfeszítésekkel, gyakran csalódásokkal épített új világ személy szerint óérték van.

A traktor még rossz? Nevetnek és csufolódnak rajta a rosszhiszemiek s hühögják: ez a vég kezdete. A szovjet ember csak mosolyog, felgyüri inge ujját s újra munkába fog s azt mondja: ez nem a vég kezdete, hanem egy ragyogó jövő első állomása. Ez a kis példa klasszikusan világít rá arra a szellemre, ami ebből a filmből árad s ami nyilvánvalóan az egész szovjet nép szelleme.

Mindez azonban még mindig kevés ahhoz, hogy képet nyújthasson arról a filmről, az utóbbi évek kétségkívül egyik legjelentősebb filmalkotásáról. Az élő, eleven történelem gördül előttünk ebben a filmben s egészen a logikus befejezésig, a sztalingrádi győzelemig, amelyek magyarázatát a legvilágosabban éppen ez a film adja meg.

Anélkül, hogy részletekbe akarnánk beletévedni, meg kell említenünk az „Eskü” néhány feledhetetlen nagy jelenetét, így például Lenin temetését, sőt, komor színeivel, Sztalin esküjét Lenin katajkájánál, a fogadást a Kremlben, ahol úgy seregelenkedt barátai bizalmaságban Sztalin köré a szovjet népi fia és lányai, mint ha apjukhoz közelednének. De nem kevésbé mesteri az a kép, amely a karrikatúra szökimondásával ábrázolja a nyugati hatalmak végtelen marionetti politikáját.

Amint bizonyos, az „Eskü” nem könnyű szórakozás, sőt egyáltalán nem „szórakozás” — bár kedvesebb és szebb jeleneteket kevés filmben láttunk. — Az „Eskü” egy hatalmas, diadalmas utazás a jövő felé s éppen ezért tanulságos, nyújt, ébreszt, utat mutat.

Ez az a film, amit nem „érdemes megnézni”, hanem amit meg kell nézni.

D Bukarest: Még mindig nem készült el az új költségvetés

Az a miniszterközi bizottság, amely az új költségvetés összeállításán dolgozik, megszakítás nélkül folytatja munkáját. Az elvi kérdéseket megoldották, de még mindig több minisztérium költségvetése szorult módosításra. Mindezt megelőzte a költségvetés a parlament elé benyújtását, a Demokrata Pártok Blokkjának központi bizottsága és a minisztertanács is áttanulmányozza az adókat. Tekintettel arra, hogy mindez

Szalmárnémeli: tartott előadást a MNSZ székében

A MNSZ itteni szervezete ismeretterjesztő előadásorozatot keretei között Suta Mihail, a megye demokratikus főispánja „Megszállítás alatt és felszabadulás után” címmel tartott nagyszerű előadást. A megye főispánja előadásában a magyar nemzetiség és a románság egymásra utaltságát fejtette ki és rámutatott arra, hogy a két nép testvérisülésének útjából minden akadályt el kell hárítani.

Az előadásorozatot következő előadását Glück Ede, a város alpolgármestere, a Demokrata Zsidó Népkegyesség elnöke tartotta meg „Öszinte szavak a zsidókérdésben” címmel. A város alpolgármestere előadásának komoly sikere volt és a sikert a két nép közötti közeledés fontos állomásának tekintik.

Temesvár: Elefitt búzát és fengert tisztelegnek a bányászati „Progresul” szövetkezetnél

A vetőmaggyűjtő osztag Obesenyo községben a „Progresul” szövetkezetnél közel 6000 kiló búzát és 5 és félezer kiló tengeri talált elrejtve, amelynek eredetéről a szövetkezet vezetői nem tudták elfogadható magyarázatot adni. Az egyik szövetkezeti vezető később igazolni igyekezett, hogy az eldugott gabona a Keglevich községben lévő Malt-féle malom tulajdona.

Megállapították, hogy a gabonát a fekete piacon akarták értékesíteni. Az értékes gabonaneműt elkobozták, a szövetkezet vezetője ellen pedig megindították az eljárást.

Marosvásárhely: Üzérkedett a közhivatalnokok ellátószervezetének két vezetője

Tudósítónk telefonjelentése szerint a marosvásárhelyi itélőtábla egyik bírája elment a közhivatalnokok részére felállított ellátószervezethez, hogy bort vásároljon. Itt azzal a kifogással, hogy a bort már eladták, megtagadták a kiszolgálást. Erre feljelentést tett és az ügyészségről Maovei ügyész ki is szállt a helyszínre. A vizsgálat során megállapították, hogy a közhivatalnokok ellátószervezete és román hús-véti ünnepekre a tagok számára 2000 liter bort vásárolt, hogy azt literenkint 40.000 lejért kímérje. A bormenyízeséget Bánai Lajos bormagykezeskedőtől vették rendes számlával. Ebből a mennyiségből 1000 liter elszállították Bányaítól, a másik 1000 liter ottmaradt. Az el-

szállított 1000 literből eladtak 700 litert, majd hirtelen leállították az eladást azzal az indoklással, hogy a bor elfogyott. Macovei ügyész megállapította, hogy a boreladást az ellátószervezet megbízásából Grama Ioan vezette. Ugy látszik, ő akart áramodulni a kereskedés spekulálni. Az ügyészség az uzoratórvény alapján azonnal jegyzőkönyvet vett fel és az ügygorsított eljárással már kezdésre az üzérkedési és szabotázs törvény alapján fogják tárgyalni. Egyik jüleg intézkedést történt, hogy Kocsis Bélát, aki szintén az ellátószerve egyik vezetője s akít egyeztetés már szabotázs cselekmény elítéltek, távolítsák el az ellátószerv éléről.

Konstanca: Jönnek a hajók...

A nagy kikötőváros forgalmát a háború és a háborút követő nehézségek ugyszólván teljesen megbénították. A kormány nemzetközi tárgyalásainak sikere nyomán azonban ujjában egyik hajó másikat éri a kikötőben.

Legutóbb az „Edward Rutledge” és a „Joseph Hoover” amerikai hajók futottak be Konstanca kikötőjébe tengerivel rakottan.

Alig végeztek azonban a két amerikai hajó kirakásával, újabb gőzös érkezett: a „Berezina” nevű szovjet hajó, amely ezer tonna gyapotot hozott az országra.

Radnót: Hat moldvai csángó ifjú végzett iskolában

Ünnepélyesen fejeződött be a radnóti magyar tan nyelvű sági iskola tanéve április 18-án. A háború által erősen megrongosított és nehéz munkával újjászervezett gazdasági iskolának az elmúlt iskolai évben csupán 15 növendéke volt, noha az épületben gazdálkodtak van hely. Magyar szempontból is figyelemreméltó két végzett, mert 15 növendéke között hat csángó ifjú tanuló szakszerű földművelést.

Az évzáró vizgán a tanári karon kívül megjelent Fodor István a Magyar Népi Szövetség központi végrehajtóbizottságának tagja, az EMGE kiskülföldi kirendeltségének vezetői is, akik a végzettség megkapása után megkörtölték mint a gazdasági gyűlésen meglehetősen beszédet intéztek a távozó növendékekhez. A felszólalók ugyancsak látva a végzett ifjúság kiváló szakképzettségét, ígéretet tettek a gazdasági iskola fiatal tanárai karának, hogy a jövő iskolai szűkös körű propagandát fejtenék ki, hogy lehetőség szerint küldjenek a radnóti gazdasági iskolába. A tanári kar viszonylagos jelentette, hogy egyfelől újabb csángó ifjakat kíván áthozni a vidékből, másfelől a következő iskolai évben női gazdasági iskolát is megindítani is tervezték.

M Ű V É S Z E T

Shakespeare az Állami Magyar Színházban

Művésziellen, szívfacsarító találású, szellemtelen operettek után a színház világhíradalmi sikeresnek sorozatában, szerdán este bemutatott Makrancos hölgy Shakespeare örökérvényű művészetének friss üdőségével hatott. Mintha az állandó támadások pergőtűzében lévő műsorpolitika akart volna rácsajfolni a színház. A makrancos hölgy előadása méltó volt ahhoz a művészi feladathoz, amit művelődési életünkben vállalni kell.

Bevezető előadások a közönség nevelése szempontjából szükségesek, de a jövőben vigyázni kell arra, hogy a hallgatóság csökkentett művészi érdeklődésére való tekintettel kellő megfogalmazásban csak a legszükségesebbet adjuk. A mostani bevezető előadás tulságosan szerterfolyó volt és a sürített képek kalmazából nem lehet kiválasztani a lényegét.

Shakespeare darabjának felújítása rácsajfolt arra az állandó hitvatkozásra is, hogy prózái együttesünk nem alkalmas nagy alkotások bemutatására. Hogy ez mennyire téves, bebizonyította a szerda esti kitűnő előadás. A friss, pergő játék, Shakespeare színdarabjainak humora, a ferdéségek közötti igazságosító szándék művészi dajka hiánytalanul érvényesült játékban és rendezésben egyaránt. A minduntalan feltörő nevetések néha dübörgéssé fokozódtak, bizonyosságunk, hogy Shakespeare művészetét az örök emberi kérdésekben ma is elevenen hat.

Jancsó Adrienne „Makrancos hölgy” megjelentetés eddigi szereplőit után s ha dicsőséges, gonosz makrancokdásai nem is mutatták az elevenítő eszközök dazdag változatosságát, bőségesen pótolta előadóművészetének csillogásával és egy pillanatra sem lankadó friss játékkal. Székely Endre,

akit a színház aligazgatói teendői mintha a közelmúltban kiközösítették volna eredeti hivatásából, újra képességei legjavával ajánlkozta meg a közönséget. Csóka József izes humora, minden jelenetének lelkiismeretes kidolgozása ezuttal is a nevetetés magas iskolája volt. A fiatal Sebesi Péter az együgyű szolga szerepében a próza együttes jóképességű ígéréte. Flóra Jenő, aki legutóbbi alakításában a legjobb realista színész képességeit mutatta meg, Shakespeare darabjában nem találta meg a helyét. Még meg kell említenünk Anghi Béla kissé passzív játékát, Lantos Béla és Sebesi László alakítását. Finna Márta kissé színtelen volt Bianca szerepében. Lohinszky Lóránd még nem ért meg ilyen nagyobb teljesítést kívánó szerepre. Dancsó György, Hevesi Miklós, Harasztos Ica, Balázs Ferenc, Kiss Albert és Győri Ernő kisebb szerepekben hatásosan egészítették ki az együttest.

Kőműves Nagy Lajos rendezése minden dícsőretet megérdemel. Külön kellene foglalkoznunk a rendezés művészi törekvésével, de ez meghaladja a napilap lehetőségeit. A pergő előadás és a gonoltság a legjobb Shakespeare-előadások emlékeit idézték. Székely György tetszelős díszletei és az a biztonság, ahogy színpadi téren uralkodik, legjobb ígért arra, hogy az anyagi viszonyok javulásával teljes mértékben ki tudja fejleszteni tehetségét. A Makrancos hölgy díszleteinél azonban a zsúfolt háromszöglettel s torzított geometriai elgondolásokkal túlzásokba esik. Tisztultabb formákat kell találnia.

Színházunk e Shakespeare-előadással dícsőretes művészi munkát végzett.

Villanytelep, vízmű, téglagyár és ami utána következik

Marosvásárhely példát mutat az újjáépítésre

MAROSVÁSÁRHELY. — A marosvásárhelyi „Szabad Szó” írja, hogy az újjáépítési bizottság Soós József polgármester elnökletével a városházán ülést tartott. Itt beismerték azokról az eredményekről, amelyeket a város az újjáépítés terén eddig önkéntes adományok alapján elért. Elmondotta, hogy a villanyvilágítás, a vízellátás és az újjáépített városi téglagyár az újjáépítési terv keretében épült fel. A termelés napról-napra fokozódik. A tavalyi 4500 darab után most már 18.690 téglát és cserepet termeltek. Május elsejére 20.000 darabra emelik a termelést. A termelés fokozásával egyidejűleg az üzemet egyre tökéletesítik. A

téglagyár megindulása, a termelés fokozása annál fontosabb, mert ez lesz az alapja Marosvásárhely újjáépítésének. A polgármester ezután megemlékezett a MNSZ-hez tartozó cukorgyári munkásokról, akik az újjáépítés keretében elválták a Bodor-híd vas munkálatainak elvégzését. A jelentés alapján kiderült, hogy a múlt hónapban Marosvásárhelyen újjáépítésre 117 millió 806.852 lej, e hónapban pedig 19.700.000 lej folyt be. Az újjáépítési bizottság megállapította az új hozzájárulások mennyiségét is. Az építőiparosok a munkabér és munkavállalás után 4 ezreléket, az anyag értéke után pedig 6 ezreléket fizetnek az alap-

ra. A többi iparosok pedig a kereskedőkhöz hasonlóan, bélyegben, fogják a forgalom után a 2 százalékos leróni. A mozik május 1-től kezdődőleg minden jegy után 5 százalékos, míg a szállodák egy személy után 5000 lejt, a cukrászok egy darab tészta után 400 lejt adnak az újjáépítési alapra. Az anyakönyvi kivonatok után 5000 lejt, a város által kibocsátott bizonyítványok után 2000 lejt számitanak fel. A víz, gáz és ipari áram után 1 százalékos vételeznek be, míg a sportjegyek után 1000 lejt, a lelátójegyeknél 2000 lejt. Így dolgozik Marosvásárhely város vezetősége.

Erdélyi József vall

Vérbe és gyalázatba fulladt életéről

BUDAPEST. — Erdélyi József fiatal ellen elkészült a Népiújság vádirata. Mint ismeretes, Erdélyi Budapest felszabadulása után Nyugatra, majd Ausztriából Romániába szökött. Hosszabb bujkálás után hazatért és február 18-án önként jelentkezett Budapesten az államvédelmi osztályon. Erdélyi József, az egykori tehetős költő ma háborús bűnös. Felkezelést elleni izgatás vádjával áll a Népbíróság előtt. Kihallgatása során tett zavaros és lírai vallomásaiból teljes szellemi és lelki kádba került ember képe bontakozik ki. Állítása szerint nagyzási és üldözési mániája lökte arra az útra, amely végül is a vádlottak padjára vezetett. Erdélyi József féktelen zsidógyűlöletét gyermekkori élmények-

re vezeti vissza. Korai üldözöttség-érzését környezete állandó fenyegetésekkel mélyítette el. Szülei azzal ijesztgették, hogy elviszi a „lengyel zsidó”, ha rossz lesz. Édesanyjától számos rémtörténetet hallott a tiszaezslári vérvádról. Ezekből a képekben kapott később impulzust hirhelt „Solymosi Eszter vére” című verséhez. — Az ország legnagyobb élő költőjének tartottam magam — mondja Erdélyi —, de egyetlen kiadó sem akarta kiadni verseimet. Kötetem saját kiadásban jelentek meg. Ugyanakkor Erdélyi elmondja, hogy kétszer kapta meg a Baumgarten-díjat, hogy verseit rendszeresen vásárolták az Est-lapok, egyszerűen nem anyagi okok kényszerítették elzúllásra.

Erkölcsei gyengesége, határtalan hiúsága és nagyolása sodorták a nyilasok taborába, ahol tönkrement és ahol — mint maga vallja — válogatás és fenntartás nélkül azt írta, amit kértek tőle. — Zsidó mániám olyan erős volt, hogy még a nyilasok is kigunyoltak érte — vallja Erdélyi. Ami mégis legnagyobb fájdalma a hajdani költőnek, amitől ma is halálosan elsápad amikor eszébe jut, az a Pesti Napló „felségsértése”. Ez a lap hét évvel ezelőtt azt merészelt írni „Egy költő halálára” című cikkében, hogy Erdélyi József, a költő nincs többé: halott. Hogy aki ilyesmire használhatta a költészetet, az sohasem is volt költő. A vérszaga, uszító versek írja ezt a sértést sohasem bocsátotta meg.

A reakció fegyvertárából:

Elesapott manista jegyzők és női ügynökök verik fel a piaci árakat

KOLOZSVAR. — A Kormány gazdasági intézkedései, az új munkabérek megállapítása, mint előrelátható volt, ürügyet szolgáltatott társadalmunk here rétegének, spekulánsok siserhadának, hogy megkíséreljék a gazdasági pánik-terjesztést. A kritikus pillanatban azonban nemcsak a feketézők hada, hanem a reakció ügynökei is rohamra indultak, hogy kihasználják az alkalmat és háttámadják a nép kormányát.

Céljuk világos — megingatni a tömegeknek demokratikus vezetőikbe vetett bizalmát és zavart keltve, az egész országot, dolgozó tömegeink millióit nyomorba, pusztulásba dönteni, hogy bizsatornázhassák magukat azokban a zsiros pozíciókba, ahonnan a demokrácia kiakolbolította őket.

Érdeklük, hogy az árak minél magasabbra szökjenek és így lehetővé tegyék mindazok számára a közszükségleti cikkeket, elsősorban az élelem beszerzését, akik a munkájukból élnek és hogy főleg az ipari központokban, mint Kolozsvár is, ahol a szervezett és tudatos munkásság tömegei a törzscsibbék, éhséget idézzenek meg.

Indokolatlanul magas árak

A Széchenyi-téri piacon vannak az árak. Az első pillanatban megállapítjuk, hogy igen sok áru teljesen elűlt vagy csak rendkívül alacsony mennyiségben kapható. Az árak indokolatlanul magasak. Az elárultak egészen szemérmesen próbálják a felhők járulását igazolni, órákig várták az árakat.

A vásárló, illetve azok, akik nem tudnak vásárolni, de ezt az állapotot lehetőtlenné teszik számukra. Munkások, tisztviselők asszonyok elkécseregetten ügyelnek

az árusok sorai között tíres kosarakkal, hogy néhány órai töprengés után, egyheti keresetük feladózásával szerezzék be a napi élelmet.

De találkozzunk ott másokkal is. Elegáns nő tavaszi kosztumban, napszemüveggel, frissen daueroltva, kosarában egy pár csirke, al-

ma és a dolgozók számára megfizethetetlen cikkeket. Előttünk lép oda egy zsákocskos málélszít mellett bálványként trónoló kofához:

— Hogy méri?
— Nyolcvanezer.
— Odébb már százezerért adják — veti oda, azzal nem vásárol, hanem kecsesen tovább libeg.

Nyolcvanról százra

Az árusnő nézi elgondolkozva a kék égen uszáló felhőket és az újabb érdeklődő vevőnek, egy munkásszonyoknak már szemrebbenés nélkül vágja oda az új árat:

— Százezer...
— Szörnyűség — könnyesedik el az asszony szeme és megkísérli alkadni. Adja nyolcvanba. Nezzé, nincs több pénzem — mutatja az erszényét.

— Akkor vegyen nyolcvan dekárt — feleli az árus és az asszony megveszi az utolsó pénzéért, mert, mint mondja, panasolja majd nem sirva: egyszer egy nap csak kell enni valamit férjének, aki egész nap dolgozik és a két gyermekének is.

A falusiak szekérsorai felé húzódnak, együtt sodródva a sopánkodó tömeggel. Néhány kocsi van csak a piacon. Főleg burgonyát hoztak. Az árat itt is megkérlik alaposan. Vásárló nem igen akad és a falusiak ráérően, csoportokba verődve, beszélgetve töltik az időt.

A cvikkeres

Cvikkeres, jótáplált, urias külsejű ember vegyül közéjük. Először az ár után érdeklődik, majd az időjárásra tereli a szót, végül csak úgy mellesleg odaveti:

— Holnap már ne jöjjenek be, mert nagy ravasza lesz. Elszednek mindent az S-brigád emberei és ötezerbe fizetik ki, ha egyáltalán fizetnek majd valamit.

— Komolyan mondja ezt? — hitetlenkedik az egyik gazda.

— Én a prefektúrán vagyok — mondja a cvikkeres — és csak tudom, holnapról kezdve minden nap ravasza lesz. Én csak jót akarok maguknak. Azzal már tovább is áll, hogy a következő csoportnál álljon le beszélgetni az időjárásról, árakról és végül leadja a rábírta. Most már a változatos kedvű ro-

szony megveszi az utolsó pénzéért, mert, mint mondja, panasolja majd nem sirva: egyszer egy nap csak kell enni valamit férjének, aki egész nap dolgozik és a két gyermekének is.

A falusiak szekérsorai felé húzódnak, együtt sodródva a sopánkodó tömeggel. Néhány kocsi van csak a piacon. Főleg burgonyát hoztak. Az árat itt is megkérlik alaposan. Vásárló nem igen akad és a falusiak ráérően, csoportokba verődve, beszélgetve töltik az időt.

A cvikkeres, jótáplált, urias külsejű ember vegyül közéjük. Először az ár után érdeklődik, majd az időjárásra tereli a szót, végül csak úgy mellesleg odaveti:

— Holnap már ne jöjjenek be, mert nagy ravasza lesz. Elszednek mindent az S-brigád emberei és ötezerbe fizetik ki, ha egyáltalán fizetnek majd valamit.

— Komolyan mondja ezt? — hitetlenkedik az egyik gazda.

— Én a prefektúrán vagyok — mondja a cvikkeres — és csak tudom, holnapról kezdve minden nap ravasza lesz. Én csak jót akarok maguknak. Azzal már tovább is áll, hogy a következő csoportnál álljon le beszélgetni az időjárásról, árakról és végül leadja a rábírta. Most már a változatos kedvű ro-

szony megveszi az utolsó pénzéért, mert, mint mondja, panasolja majd nem sirva: egyszer egy nap csak kell enni valamit férjének, aki egész nap dolgozik és a két gyermekének is.

A falusiak szekérsorai felé húzódnak, együtt sodródva a sopánkodó tömeggel. Néhány kocsi van csak a piacon. Főleg burgonyát hoztak. Az árat itt is megkérlik alaposan. Vásárló nem igen akad és a falusiak ráérően, csoportokba verődve, beszélgetve töltik az időt.

A cvikkeres, jótáplált, urias külsejű ember vegyül közéjük. Először az ár után érdeklődik, majd az időjárásra tereli a szót, végül csak úgy mellesleg odaveti:

— Holnap már ne jöjjenek be, mert nagy ravasza lesz. Elszednek mindent az S-brigád emberei és ötezerbe fizetik ki, ha egyáltalán fizetnek majd valamit.

Gazdasági és pénzügyi politikánk

Írta: Dr. SOLYMOS IVÁN országgyűlési képviselő

Valamikor Machievelli azt írta, hogy a háborúhoz három dolog szükséges: gyűvek abban is, hogy a demokratikus pénz, pénz és pénz. Ez a tétel azonban nemcsak a romboló háborús korszakokra alkalmazható, hanem az újjáépítés, a kulturális, gazdasági fejlődést és felfrisülést hozó évekre is. Békés együttműködés, egészséges munkamegosztás nem képzelhető el a világ népei, de egy ország keretein belül élő nemzetiségek között sem anélkül, hogy a gazdasági és pénzügyi helyzet meg ne szilárdulna. Nemcsak a háborúhoz kell tehát pénz, hanem a békehez is. Az anyagi, gazdasági kérdések radikális megoldása a béke, a népek és a nemzetiségek boldogulásának is egyik legfontosabb előfeltétele.

A MNSZ, mint a romániai magyarság összefogó politikai, gazdasági és kulturális szervezete, átérzve e kérdés jelentőségét, a politikai és közművelődési kérdéseken túlmenően éppen ezért igen fontos szerepet juttatott a gazdasági és pénzügyi kérdések megoldásának is. Tudja azt, hogy ezzel nemcsak a romániai magyarság gazdasági megerősödését, hanem az egész ország érdekét is szolgálja.

A multban a jobboldali és reakciós

kormányok uralma alatt a romániai magyarság komoly gazdasági segítséget nem élvezett, mint ahogy a bécsi döntés után az északkeleti románság is támogatás nélkül maradt. Ennek az antidemokratikus politikának természetes következménye volt azután az, hogy a romániai magyarság kénytelen volt különállón, az államhatáron által támogatott intézményektől elszigetelten szervezkedni. Egyedül, saját erejére támaszkodva, a reakció minden eszközt felhasználva, teljes elnyomásra törekvő politikája ellen küzdve, a romániai magyarság gazdasági ereje így fokozatosan csökken és ennek megfelelően csökkent a kulturális és politikai súlya is. Onálló, de elszigetelten szervezkedett intézményeink magukra hagyva és elgyengülve tengődtek egyik napról a másikra.

A demokratikus rendszer uralomra jutása ebben a tekintetben is új lehetőségeket nyitotta meg. Az igazi demokrácia eleve kizárja a gazdasági elszigetelődés gondolatát és nemzetiségi szempontból a teljes nemzetiségi egyenjóság alapelvein áll. A nemzetiségi kultúrát, irodalmat, művészetet ápoló intézményeknek a demokratikus rendszerben ugyanolyan támogatást kell élvezniük, mint a többi hasonló intézménynek.

A MNSZ már kezdettől fogva

ezekre a megdönthetetlen irányelvekre alapította gazdasági és pénzügyi politikáját. Be akar kapcsolódni az ország általános gazdasági életébe, ki akarja vinni ezen a téren is a teljes jogegyenlőséget. Nem vagyunk hívei a gazdasági és pénzügyi elszigetelődés reménytelen politikájának. Nem gyengíteni, még jobban leszegényíteni akarjuk sokat szenvedett intézményeinket, hanem felemelni, megerősíteni szeretnénk azokat. Mindehhez természetesen a kormány határozott támogatására van szükség, amit viszont csak a bekapcsolódás és a mindkét oldalról jövő színtes együttműködés után érhetünk el. Tudjuk, hogy így erőinkhez mérten elősegítjük az ország gazdasági újjáépítését, hozzájárulhatunk a gazdasági és pénzügyi vá-

A magyar parlamenti csoport

ezeken kívül általánosságban kéri és ragaszkodik a közvetett adók csökkentéséhez és a közvetlen adóknak az adóalap nagyságával arányos növeléséhez. Célnk tehát ezen a téren is világos és őszinte: küzdünk az általános jellegű országos érdekekért, karöltve román szövetségeseinkkel, de ugyanakkor küzdünk sajátos nemzetiségi kérdéseink megoldásáért is, vagyis a teljes gazdasági és pénzügyi jogegyenlőségért is.

Világos, hogy ezt az elképzelést és ezt a célt csakis az egész romániai magyarság teljes részvételével tudjuk megvalósítani. Minden magyar embernek rá kell tehát döbennie a reá hátráló történelmi felelősségre és az országgal és népünkkel szembeni kötelességre. Közös erővel kell küzdeni közös hazánk gazdasági és pénzügyi újjáépítéséért, a gazdasági válság megszüntetéséért, a pénzstabilitásáért, mert ez a közös érdek, mert csakis így juthatunk el az annyira áhított jobb élethez, a boldogsághoz és békés együttéléshez.

goló képpel, mert egy jóképű román menyecske körül nagy csoportosulást látunk.

Lehet így is!

— Ötvenezer kilója — mondja nekünk az egyik asszony, aki kosarába helyezte az aranyszínű puliszkának valót, de csak felet ad mindenkinek.

A zsák hamar kiürül. A vásárlók szétoszlanak. Mindenki viszi a félkiló lisztet kosarában — már akinek jutott —, huszonötözerért. Ottlélünk a kocsin rakosgató asszonyhoz és megkérdezzük:

A napszemüveges

— Nem olyan napszemüveges? — érdeklődünk valami gyanútól hajtva.

— De olyan biz'a. Egy pár csirke volt a kosarában. De megkapta a magáét. Egy-két asszony ugyan csak összekuszálta azt a szép frizuráját, de meg is érdemelte. Hát lelkek, ha éppen tudni akarja, azért adtam ötvenbe, mert az a kis málé annyit ér. Félkilót adtam csak mindenkinek, hogy minél

több munkátestvérünk szakába jusson legalább egy kis puliszka. Meg szeretnénk tudni a nevé, hogy ide írhasunk, de csak mesolyog. Már fel is ült a kocsijára, aztán a lovak közé csap. Ez a követelés méltó példája a ritka, de mégis bizalommal töltel minket. Mindjohban erőszódni fog az az arevonat, amely hivatal van a kormány intézkedéseit betartatni és betartatni. (T. K.)

A Szent György-napi barátságos mérkőzésen

Vasas—Universitatea 2:1 (1:0)

KOLOZSVAR. — A városi sporttelepen közel 4000 néző előtt játszották le a szerdai ünnepnapon a Vasas—U barátságos labdarúgó mérkőzést, amelyet a Vasas megérdemelten 2:1 (1:0) arányban nyert meg. Mindkét együttes a legjobb összeállításban állt ki. A Vasas csapatában Bálint helyét Nagy István töltötte be, míg a jobbszelen Zahan, a Victoria tehetséges fiatal csatára játszott. A mérkőzés nagy részében a Vasas volt fölényben és a 32. percben

Zahan beadásából Capusan kavarodásból lötte a Vasas vezető gólját. A második félidőben már a 4. percben újabb gólt ért el a Vasas, amikor Szaniszló II. labdájával Váci kiugrott és mintegy 16 méterről a bal alsó sarokba helyezte a labdát. Vácinak ezután kétszer is alkalma volna a gólszerzésre, de tiszta helyzetből kapu fölé lötte a labdát. A mérkőzés utolsó negyedórájában az U került fölénybe. A 34. percben Roman beadását Medrea III. közelről góllá értékesítette 2:1. A 37.

percben Coracu lövése a kapufáról pattan vissza és így a mérkőzés a Vasas megérdemelt 2:1 arányban győzelemmel végződött.

A Vasas csapatában a közvetlen védelem — Costeával az élen — kitűnően mozgálta a helyét, a fedezetekben Nagy István, míg a csatársorban Ferenczi és Váci játszott jól. Az Universitacaban Joja, Roman és Radulescu emelkedett ki.

A mérkőzést Muresan Anton kényelmesen vezette.

A vasárnapi C-liga és kerületi bajnoki mérkőzések sorrendje

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Labdarúgó Kerület tegnap esti ülésén összeállította az április 27-iki C-liga és kerületi bajnoki mérkőzések műsorát, amely a következők:

Besztercén a C-ligaért CSSP—Cimentul, Szamosujváron Spárta

—Unirea, Tordán vasárnap délelőtt 11 órakor Sonametan—Puterea-Haggibbor.

A kerületi bajnokságért a Dermaia-pályán délelőtt 11 órakor Locomotiva—Dermaia B, a kispályán délelőtt 11 órakor KKASE—Dohánygyár, A Schull—Férme-

ta mérkőzést, amely döntő jellegű lesz, a városi sporttelepen játszik le vasárnap délután 3 órakor, majd utána 5 órakor az Universitatea barátságos mérkőzést játszik a kolozsvári CFR csapatával, mert az U—Ciocanul NB I. mérkőzést később játszik le.

Románia férfi kosárlabda csapata résztvesz az Európa-bajnokságban

PRAGA. — Vasárnap kezdődnek meg a cseh fővárosban az Európa-kosárlabdabajnokság küzdelmei, amelyekben 15 ország csapata vesz részt. A bajnoki mérkőzésekre Románia férfi kosárlabda csapata a következő összeállításban utazott el hétfőn Prágába: Badulescu, Dlugos, Ferencz I.,

Herold, Chevorchian, Marossy, Neagu, Popescu I., Popescu II., Sadeanu, Teodorescu, Vulescu.

Erdélyben, hogy a csapatban a kitűnő játékerőt képviselő Dermata és Dermaquant, valamint a nagyváradi Carmen és Flora SE együtteséből csak két játékos került be a válogatott keretbe, míg a

többiek valamennyien a bukaresti egyesületek játékosai.

Románia csapata Csehszlovákia, Olaszország, Magyarország és Franciaország csapataival mérkőzik az osztályozóküzdelmek során és ezek csoportgyőztese kerül be a középdöntőbe, illetve a döntőbe.

Hármas holtverseny után

Benke Sándor (BEAC) a kerületi törvívóbajnok

KOLOZSVAR. — Szerdán délután nagy érdeklődés mellett tartották meg a református kollégium tornatermében a BEAC rendezésében a kerületi törvívóbajnokságot.

A küzdelemben 23 versenyző indult. A döntőbe bejutott 9 versenyző viaskodása éjfél után fejeződött be, mert csak hármas holtverseny után dönt el a bajnokság.

Kolozsvár kerületi törvívóbajnokságát dr. Benke Sándor (BEAC) nyerte meg hat győzelemmel, aki a holtverseny hármas küzdelemben Hintz Gábor (BEAC) és Munteanu (Universitatea) ellen egyformán 5:4 arányban győzött. Második lett Hintz Gábor (BEAC) 6 győzelemmel, 3. Munteanu (Universitatea) 6 győzelemmel, 4. Kovács (BEAC) 4 győzelemmel, 5. Dane-

tiu dr. (Universitatea) 4 győzelemmel, 6. Guráth 3 győzelemmel, 7. Vajna 3 győzelemmel, 8. Urai 3 győzelemmel, 9. Dienes (valamennyi BEAC) 1 győzelemmel. A döntőbe jutottak közül legszebben Munteanu, az Universitatea versenyzője küzdött. A versenybíró-ság elnöki tisztségét dr. Spitzer Ferenc és dr. Bartos Tibor váltva látták el. Amilyen kitűnően

Teljes gyógyszerészeti kara lesz a kolozsvári Ferdinánd és Bolyai egyetemeknek

KOLOZSVAR. — Ismeretes, hogy a múltban a romániai gyógyszerészképzést központosították s gyógyszerészeti fakultás csak Bukarestben működött. A Bolyai Tudományegyetem kérésére a nemzetnevelésügyi minisztérium engedélyezte már a felszabadulás utáni első esztendőben, hogy a gyógyszerészhallgatók alsóbb éveikben a Bolyai Tudományegyetem matematikai és természettudományi karán végezhessék.

A Bolyai Tudományegyetem újabb kérésére legutóbb a nemzetnevelésügyi minisztérium hozzájárult ahhoz, hogy a gyógyszerészeti hallgatók a negyedik évet is a Bolyai Tudományegyetemen végezhessék. Hasonló kéréssel fordultak a minisztériumhoz a többi egyetemek s ennek eredményeként a kolozsvári Ferdinánd és a jasi egyetemek részére is engedélyezték a negyedik év felállítását.

Az a tény, hogy a gyógyszerészeti hallgatók Kolozsvárt vizsgáznak, jelentősen megkönnyíti tanulmányi helyzetüket. Minden remény megvan arra, hogy ezen az úton tovább haladva, sikerül majd kiépíteni a Bolyai Tudományegyetem gyógyszerészeti karát, bár a laboratóriumi felszerelés tekintetében nagyon a hiányok.

működtek az elnökök, annyira visszatetszést keltett egyes versenybíró-sági tagok elfogult bíráskodása.

A kerületi kardvívóbajnokságokra, amelyeket vasárnap reggel 9 órakor a református kollégium tornatermében bonyolítanak le, 25 benevezés történt a BEAC, Universitatea és a Dermaia részéről. Az osztályozó küzdelmeket délelőtt, míg a kilences döntőt délután 4 órakor tartják meg.

SPORTHIRADÓ

KOLOZSVAR IFJUSÁGI VÁLOGATOTT CSAPATA vasárnap Bukarestben játszik a főváros ifjúsági válogatottjával. Munteanu edző, szövetségi kapitány a következő 14 játékost jelölte ki Bukarest ellen: Miklós, Szalkay, Gábor, Berbat (Vasas), Craciun, Sabau, Badescu, Roman II. Suvat (Universitatea), Tandru, Konti, Gorgan, Barbu (Victoria) és Nagy (Dermaia).

A VASAS LABDARUGÓ CSAPATA vasárnap Aradon bajnokit játszik az ITA ellen. A kolozsvári munkáscsapat személyvonattal utazik ma délután Aradra és hétfőn este érkezik vissza. Mindazok, akik a Vasas csapatával együtt akarnak Aradra utazni, jelentkezhetnek péntek déli 12 óráig a Vasas klubhelyiségében, Petőfi-utca 9 szám alatt.

A MAGYAR—ROMÁN HET keretében — mint jelentettük — Budapestten sportterkezetlet tartanak a két ország sportvezetői. Románia részéről Petrovici Sergiu, az OSP elnöke és Luchide Octav, az OSP technikai igazgatója utazik a magyar fővárosba.

AZ UDR—CFR (Bukarest) szerdán tüzött mérkőzést a Román Labdarúgó Szövetség újból elhalasztotta, mert a CFR több játékos a Szófia elleni Bukarest válogatottjában szerepel.

A MOTO CLUB ma este 8 órakor az OSP helyiségében érkezik letet ten.

Színház és mozi-műsor

„SZENTGYÖRGYI ISTVAN” ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Pénteken este fél 8 órakor: A macrancos hölgy.

Szombaton délután kivételesen 4 órakor ifjúsági előadás: A bajduk hadnagya. Este kivételesen 7 órakor: Kovács Káro fellépésével: Tommy és társa. Bemutató bérlet.

Vasárnap délután kivételesen 4 órakor: Tommy és társa.

Este kivételesen 7 órakor: Tommy és társa.

A Magyar Színház igazgatósága felkéri bérlet, hogy április havi bérletük szíveskedjenek rendezni, ellenkező esetben nem áll módjában helyüket további biztosítani.

KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Az eskü.

CORSO: A cigány.

RIO: Premier! Verne Gyula világhírű regénye nyomán: A 15 éves kapitány. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Magyar—román feliratokkal.

ROYAL: 28. évsz. Magyar film.

ROYAL-TEREM: A végzet útja.

SELECT: Mikor a szerelem virágzik.

URANIA: Az élet keresztútján. Pierre Richard Wilm és Josette Day ragyogó sikerű filmje.

ADÁS-VÉTEL

31 K 18-AS Singer síma cipészgép eladó. Weisz gépkereskedőnél, Horea-utca 82. szám. 4927

EGY modern hálószoza és konyha sürgősen eladó. Rudolf-utca 19. 3435

EREDETI kéziraváros német gobelin eladó. Megtekinthető a „Cartea Romanasca” könyvtárban. 3448

44-ES sibaakancsot, Acordiont veszek. Magyar, Unió-utca 7. 3492

MEGVÉTELRE keresek 38—40 HP Hanomag Diesel traktort. András Áron, Gégeklinika, I. emelet, 11. ajtó. 3495

ELADÓ 12 méter futószőnyeg, előszobába vagy konyhába való. Érdeklődni „Terno” ügynökségnél, Széchenyi-tér 16. bejárat a Kádár-utcából. 3494

ALLAST KAPHAT KIFUTÓT vagy boltiszolgát felvesz „Arta”, Unió-utca 9. 4376

MEGBIZHATO minden felvesz Németi, Petőfi-utca 5. II. emelet. 3481

ÜGYES, szerényigényű hölgyet keresünk. UHU, Mária királyné-utca 34. 3491

INTELLIGENS fiatal hölgyet keresek, akinek román nyelvudatósomat tökéletesíthetném. Ajánlatokat

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 3000 lej, állástkeresőknek 2000 lej. Cim a kiadóban és jelítség leveleknél 5000 lej pótdíj fizetendő. Szóveghirdetés 4000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények szavankint 5000 lej. Keretes hirdetések 4000, 5000 és 6000 lej négyzetcentiméterenkint. Nyílttér szavankint 10.000 lej.

„Perfekt” jelígre a kiadóra kérek. 3493

ALLAST KERES HÁZVEZETŐNÖNEK független fiatal nő helybe vagy vidékre elmenne sürgősen. Tőkésné, Masiniilor-utca 19. 4146

INGATLAN-LAKÁS ATTILA-ut környéki kettőszobás, konyhás, fűdősobahasználattal rendelkező lakószobát elcserélném

hasonló 1 szobással. Cim: Egyetem-utca 11. Bórdisz-művesnél. 3477

ASZTALOSMŰHELY-HELYISÉGET keresek a központban. Természetben is fizetek. Cim a kiadóban. 3479

MEGVÁSAROLNEK olyan kertes házat idősebb házaspártól vagy magános embertől, aki megosztaná lakását. Egész életén ingyen lakhatik lakásában, fi-

zetném adóját és az egyéb költségeket. Lakás amennyiben jelenleg nincsen, megfelelne a törvényesen felszabaduló időben, 2 szoba, konyhára feltétlenül szük-ségem van. Érdeklődni „Terno” ügynökségnél, Széchenyi-tér 16. bejárat a Kádár-utcából. 3492

SZOBA, konyhás lakás vagy butorozott szobát konyvahasználattal köz-

pontban, költséget térítősével keresek. „Gyermektelen házaspár” jelígre a kiadóba. 3488

EGY szoba összkomfortos lakást keresek. Költséget térítek. Cim a kiadóban. 3486

ELADÓK: Gheorghe Asachi-utca 10 alatti ingatlan, amely áll 2 szoba és 1 szoba, konyha, nagy kerttel, 350 millió lejért és a Békási-utca elején házhely, 12x70 méter, 150 millió lejért. Érdeklődni Nussbaumnál, Tip-Top cipőüzletben, Dózsa György-utca 22 szám. 3482

EGY üres szoba kiadó. Cim a kiadóban. 3483

ELCSERÉLNEM belváros szívében lévő háromszobás összkomfortos laká-

sómat kétszobás összkomfortossal. Cim a kiadóban. 3489

EGY szoba összkomfortos butorral keresek, élelemmel vagy pénzzel fizetek. Cim a kiadóban. 3490

KÜLÖNFÉLE

OROKBE adnám 2 éves leánykamat és 4 éves fiata- mat jobb családhoz. Cim a kiadóban. 3494

BUDAPESTI butorral becserezélném Kolozsváron lévő butoromat. Cim: Vöröshadsereg-utca 60. 3489

RÁDIÓJAVÍTÁS garanciaival. Vétel, csere, eladás. Atlas papírüzlet rádió-ortályá, Szabadság-tér 22

Transmisszió tencely
5.70 méter hosszú, háromcsapágys eladó.
Cim a kiadóban.

RIO-mozgóba Premier!
Magyar—román feliratokkal
Verne Gyula világhírű regénye nyomán.
A 15 éves kapitány
Az évad legnagyobb filmslágere.
Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Kényelmes autóbusz indul
Április 27-én, vasárnap reggel 5 órakor
Kolozsvárról
Brassón át Bukarestbe.
Érdeklődni a főposta mögötti autóbusz-állomáson. Jegylovétel ugyanott.

Gyermekekocsiért,
jókárban lévőért legmagasabb árat fizet az
» ARTA «
Unió-utca 9 sz.

VESZ, ELAD, bizományba elfogad
butor, perzsaszőnyeget, porcelánt, márkás festményeket, irógépet és egyéb értéktárgyakat.
» ARTA «
Unió-utca 9 szám.

Veszek, eladok, bizományba elfogadok ruhát, fehérneműt, ágyneműt, mindenféle tárgyakat.
BEGED
Horea-ut 58.

Az összes vegyiüzemek tulajdonosai
felkérelnek, hogy ma, pénteken 4 órakor szakszervezetük megalakítására a Kereskedelmi Kamara nagyertermében megjelenni szíveskedjenek.
Az előkészítő bizottság.
A hét legszébb filmje: **Az élet keresztútján. Urania**

CAPITOL MOZGO!
Ma, pénteken premier!
A fejlődés, építés, haladás monumentális himnusza az
ESKU
Egy nagy nép nagy utja 1924-től 1944-ig.
A film elmondja, hogy **HOGYAN? KIÉRT? MIÉRT?**
borította lángokba a második világháború a világot.
Jegyekről pontosan jön előre!